
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

לשון תקופת הביניים - 25207

תאריך עדכון אחרון 28-08-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: הלשון העברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' עפרה תירוש-בקר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: otirosh@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד, 14:00-13:00, על פי תיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

- לאחר מבוא שידון בסוגות השונות שנכתבו בעברית בימי הביניים, נעסוק בעברית המשוערבת בימי הביניים, דהיינו העברית שנכתבה בתחום השפעתה של הערבית. נקרא מבחר טקסטים מן הפרוזה המשוערבת ונכיר מקרוב את מפעל התרגום של התיבונים. כן נעסוק בעברית של הקראים, בשירת ספרד ובעברית הרבנית. תוך כדי ניתוח הטקסטים נעמוד על התופעות הלשוניות המאפיינות את העברית של ימי הביניים בתחום הצורות, התחביר והסמנטיקה ונשווה אותן לתופעות המאפיינות את הרבדים האחרים של הלשון העברית. כמו כן נעמוד על מידת השפעתן של לשונות אחרות על העברית של תקופת הביניים.

מטרות הקורס:

להכיר את העברית ששימשה בתקופת ימי הביניים בסוגות הספרות השונות שנכתבו בה, ובעיקר בתחום השפעתה של הערבית, להיות מסוגלים להבין את הטקסטים שנכתבו בעברית של ימי הביניים ולנתח את מאפייניה הלשוניים של לשון זו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של הקורס התלמידים יהיו מסוגלים לקרוא טקסטים בעברית מימי הביניים ולנתחם מבחינה לשונית.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיון וקריאת טקסטים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- הסוגות שנכתבו בעברית של ימי הביניים ומחבריהן
- הלשון העברית בימי הביניים – לשון שחיה חיים שבכתב
- העברית לצד לשונות היהודים
- העברית של התיבונים
- קשיים בתרגום
- קריאת טקסטים ודיון בתופעות הלשוניות המופיעות בטקסטים הללו
- הרחבת אוצר המילים: תרגומי שאילה, שאילה סמנטית, מילים שאולות, תצלול
- תופעות תחביריות בהשפעת הערבית
- תופעות מלשון המקרא החוזרות ועולות בלשון ימי הביניים
- תופעות מלשון חז"ל
- חידושים בלשון ימי הביניים
- תופעות מתחום תורת הצורות
- תופעות לשוניות בעברית הרבנית

• תופעות לשוניות בפיוט ובשירת ספרד

חומר חובה לקריאה:

רשימה ביבליוגרפית של ספרות מחקר בנושא הקורס מופיעה באתר ה Moodle.

חומר לקריאה נוספת:

רשימה ביבליוגרפית של ספרות מחקר בנושא הקורס מופיעה באתר ה Moodle.

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 85 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 5 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %

מידע נוסף / הערות:

אין